

Sluttrapport for Prosjekt Fausk gjennomført av Landbruk Nord

Med sikte på økt utnytting av bjørkeskogkogressursene i Troms til energiflis og biokull m.m

Bakgrunn for prosjektet

85% av skogen i Troms er bjørkeskog. 80% av bjørkeskogen er hogstmoden/råtner på rot. Økt utnytting av skogressursene vil bestå i utnytting til energi, biokull o.l. Prosjekt Fausk er samkjørt med prosjekt Skogavdeling ved Landbruk Nord med tilbud på operative tjenester overfor skogeiere og maskinentreprenører. (Egen sluttrapport) Det ble erfart at maskinentreprenørene skaffet seg tilstrekkelig med tilgang på skogsdrifter men meget stort behov i for videre virkesuttak.

Det er også utfordringer knytta til samarbeide/nettverk innen skogbruket i Troms samt sertifisering som det har vært arbeidet med. Men med lave virkespriser har det «vært full krig» om tilgang på skog til lavest mulig pris som har gjort det vanskelig for prosjekt Fausk å blande seg. Prosjekt Fausk har skaffet tilgang på drifter og gjennomført kurs i sertifisering. Landbruk Nord har ikke kapitalbase eller kompetanse for å engasjere seg på (desentralisert) pyrolyseproduksjon.

Planlagte og faktisk gjennomført aktiviteter i prosjektet

Kontakter med leverandører av energiflis (Nord-norsk bioenergi (Håvard Ås-Hansen), Bioenergy (OH Reinås), Norsk bionergi, (OK Hodemyr) Norsk biobrensel (Jan Topstad), Biochar Nord (Øyvind Engan) og maskinentreprenører Finn fjord smelteverk, kommunene i Troms (skogfunksjonærene) Finnmarkseiendommen, statskog Troms. Omfattende kontakter med skogeiere. Avklart med tilgang på oppdrag, men maskinentreprenørene hadde ikke behov. Stort behov for bistand bl.a. på skogsveger og skogkultur Utført omfattende skogkultur i 2018, 2019 og 2020.

.

Måloppnåelse i prosjektet

Avklaring om energiflis og biokull som hovedtiltak for økt utnytting av skogen i Troms og desentralisert pyrolyseproduksjon som hovedtiltak i dette. (Finn fjord smelteverk). fra flisleverandørene og varmesentralene. Avklaring om kapasiteten på kommunalt engasjement (minimalt). Økt behov for energiflis fra varmesentraler og flisleverandører. Ikke økt aktivitet fra skogeiere.

Samarbeid med andre

Kontakt med flisleverandørene og maskinentreprenørene har vært omfattende og positiv. Finn fjord smelteverk som hovedaktør, men FS har vært avventende til biokull pga pris. Men svært interessert i økt tilgang på prosessflis. Derfor bør det videreføres et prosjekt på tynning av granplantefelt i Troms (50 000 m³/år).

Konferanse om skog og klima i samarbeide med studentsamskipnaden i Tromsø (massivtrehus) høsten 2020 avlyst pga pandemien.

Prosjektets effekt på miljø og samfunn

Klimapolitisk er det sannsynligvis det største klimaprojektet i Norge (40 millioner tonn CO₂) basert på utnytting av råtnende bjørkeskog og foryngelse av skogen. De skoglige og klimapolitiske tiltakene er svært desentraliserte og vil innebære omfattende desentralisert næringsutvikling.

Vurdering av nytten

Forutsatt en oppfølging omkring energiflis og biokull, vil effekten bli formidabel. Ikke gjennomslag for samarbeide med fylkets største lauvskogeier (Statskog Troms = lite aktiv på lauvskogbruk)

Oppfølging fra Innovasjon Norge

Viderføring av prosjekt Fausk særlig på desentralisert produksjon av biokull og prosjekt på skogavdeling. Enormt veiledningsbehov i Troms med 11000 skogeiendommer. Samarbeide med Nibio(Gjøsjø) på tørking og med Rise(Toven) på desentralisert pyrolyseproduksjon..